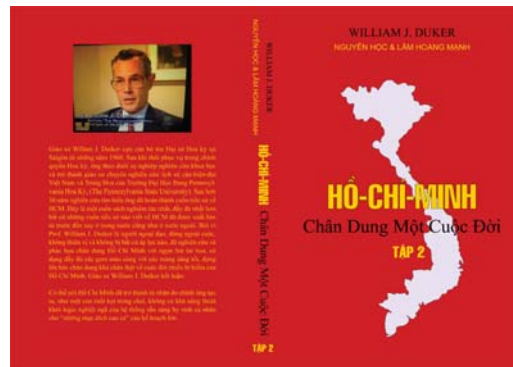
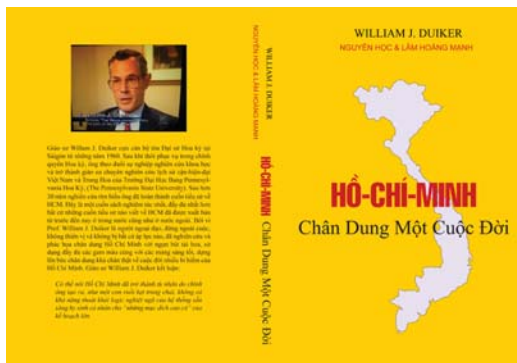

Hồ Chí Minh: Chân Dung Một Cuộc Đời

Tác Giả: William J. Duiker
Người Dịch: Lâm Hoàng Mạnh & Nguyễn Học

Lời Giới Thiệu Của Người Dịch

Cuối thế kỷ XIX và nửa đầu thế kỷ XX, đất nước Việt Nam đã trải qua biết bao biến cố lịch sử. Nhân dân Việt nam phải chịu một cỗ ba trùng: Ách đô hộ của thực dân Pháp; Sự thống trị của triều đình nhà Nguyễn thối nát, hèn yếu và sự xâm chiếm của bọn phát xít Nhật tàn bạo vào những năm 1940s. Vụ đói tháng Ba năm Ất Dậu (1945) đã làm gần 2 triệu người dân miền Bắc và miền Trung chết đói. Một tội ác trời không dung đất không tha do phát xít Nhật bắt nông dân nhổ lúa trồng đay, trồng hạt có dầu, lấy thóc đốt thay than sử dụng trong tàu hỏa và nhà máy nhiệt điện.

Trong hơn 80 năm mất nước, rất nhiều sĩ phu yêu nước, những nhà các mạng dân tộc dân chủ đã đi tìm con

đường cứu nước, dành độc lập, tự do cho nhân dân. Nhưng hầu hết đều thất bại hoặc bị chìm trong biển máu. Trong nửa cuối thế kỷ XX, lịch sử Việt Nam nổi lên 4 nhà lãnh đạo quốc gia mà nhân dân Việt Nam còn rất nhiều tranh cãi về công và tội của họ đối với dân tộc Việt Nam:

- 1- Hoàng Đế Bảo Đại-Nguyễn Vĩnh Thụy
- 2- Hồ Chí Minh
- 3- Ngô Đình Diệm
- 4- Nguyễn Văn Thiệu

Bốn nhà lãnh đạo Quốc Gia Việt Nam này đến nay sau gần 40 năm khi nước Việt đã thu về một mối, Bắc Nam đã thống nhất và cũng đã có rất nhiều sách báo trong và ngoài nước tranh luận về công tội của họ, nhưng vẫn chưa đi đến những nhận định khách quan mang tính chất lịch sử. Vì lịch sử là lịch sử và thời gian lại là “người thợ vặt lông gà vịt” làm sạch hết những ngụy tạo, giả dối giúp cho những nhà nghiên cứu lịch sử và tiểu sử hiểu rõ sự thật chính xác nhất về bản chất của sự việc, sự kiện. Người viết lịch sử ngoài tài năng còn phải có cái tâm trong sáng, không vụ lợi, không thiên vị và không sợ cường quyền dù có phải hy sinh tính mạng vì những điều viết ra theo đúng sự thật lịch sử. Chính vì thế, những nhà nghiên cứu lịch sử và tiểu sử Hồ Chí Minh sống dưới chế độ cộng sản độc tài chưa đủ dũng khí để viết nên tất cả sự thật về những cái tốt và xấu của Hồ Chí Minh cũng như sự cai trị của chính phủ Cộng Hoà XHCN Việt Nam trong nhiều thập niên qua. Ngay cuốn Hồ Chí Minh-A Life của giáo sư William J. Duiker vì lý do nhạy cảm nên Việt Nam Thông Tấn Xã chỉ dám trích dịch 6 chương trong số 16 chương lưu hành nội bộ. Trong cuốn Sử Ký của Tư Mã Thiên, có đoạn viết:

“Trong các sử quan đời trước, cũng có những người dám hy sinh đời mình để viết sự thật, dù sự thật ấy làm vua chúa tức giận. Chẳng hạn khi Thôi Trữ giết vua Tề, thì quan thái sử nước Tề viết : “Thôi Trữ giết vua của mình là Trang Công.” Quan thái sử bị giết, người em lên thay vẫn viết như vậy, nên bị giết luôn. Ngay lúc đó, người em thứ ba xin lên thay không thêm bớt một chữ. Thôi Trữ sợ không dám giết. Khổng Tử làm kinh Xuân Thu cũng là chép lại những sự thực lịch sử cốt để “ché thiên tử, ức chế chư hầu, phạt tội các đại phu, nêu rõ vương đạo.”

(Trích Con Người, Sử Ký Tư Mã Thiên, nguồn VN Thư Quán)

Đối với ông Hồ Chí Minh có hai chiều hướng đánh giá công tội đều thái quá.

- Nhà nước cộng sản Cộng Hoà Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam ngày nay ca ngợi ông hết lời, coi ông là vị thánh trong các vị thánh của lịch sử Việt Nam và thế giới. Một viên ngọc quý không tỳ vết.

- Một số nhà đối lập hầu như xô toẹt tất cả những công lao đóng góp của ông, coi ông như một kẻ tội đồ, gây biết bao thảm họa cho dân tộc Việt Nam qua những cuộc thanh trừng các đảng phái đối lập sau Cách mạng Tháng Tám, trấn áp các văn nghệ sĩ trong thời kỳ Nhân Văn - Giai Phẩm và những sai lầm trong cải cách ruộng đất đã làm hàng vạn người chết oan cũng như sự sai lầm trong tổng tấn công nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968.

Có phải vì Hồ Chí Minh không kiểm soát nổi những đồng sự cộng sản cực đoan Lê Duẩn, Trường Chinh, Lê

Đức Thọ, Võ Nguyên Giáp, Hoàng Quốc Việt... gây nên hay chính ông ra lệnh gây ra những thảm họa cho dân tộc Việt Nam kể trên?

Có phải đúng như lời đồn thổi, chính Trường Chinh, Lê Duẩn, Hoàng Quốc Việt, Trần Quốc Hoàn và phái cực đoan đã từng lên phương án thủ tiêu Hồ Chí Minh chỉ vì ông không tán thành một số chủ trương hữu khuynh trong thời gian sau Các mạng tháng Tám và cải cách ruộng đất cũng như những năm cuối đời họ định “cho ông ngồi chơi xơi nước” bằng ý đồ đưa Lê Duẩn giữ chức chủ tịch đảng, Nguyễn Chí Thanh làm chủ tịch nước, chuyển Hồ Chí Minh sang phụ trách Viện Nghiên Cứu Chủ Nghĩa Marx-Lenin để “dưỡng lão”, cũng như năm 1983 họ đã “gạt” đại tướng Võ Nguyên Giáp, bộ trưởng Bộ Quốc phòng sang làm Chủ nhiệm Ủy ban Quốc gia Dân số và Sinh đẻ có Kế hoạch mà người Việt Nam đã có câu ca:

*“Ngày xưa đại tướng cầm quân
Bây giờ đại tướng cầm quân chị em.”*

Điều hành đất nước nằm gọn trong tay phe nhóm Lê Duẩn-Trường Chinh-Lê Đức Thọ? Chuyện thâm cung bí sử này, người chứng kiến và cũng là người trong cuộc hiểu rõ nhất có thể giải đáp được là đại tướng Võ Nguyên Giáp, nhưng ông vẫn im lặng. Có lẽ ông quyết tâm giữ kín bí mật đến khi qua đời. Ngày 04-10-2013 đại tướng Võ Nguyên Giáp đã ra đi vào cõi vĩnh hằng, hưởng thọ 103 tuổi, nhưng ông còn nợ với nhân dân, với lịch sử Việt nam những câu trả lời minh bạch.

Giáo sư William J. Duiker, cựu cán bộ tòa đại sứ Hoa Kỳ Sài Gòn từ những năm 1960s, sau gần 30 năm sưu tầm

tài liệu, ông lần theo dấu vết người thanh niên Nguyễn Tất Thành từ thời thơ ấu, quá trình học tập thuở thiếu thời đến khi rời cảng Nhà Rồng làm phụ bếp, sang Pháp tìm con đường giải phóng dân tộc, trở thành điệp vụ Đệ Tam Quốc Tế với cái tên Nguyễn Ái Quốc, lang thang đây đó qua châu Phi, Anh, Nga, Mỹ, Thái Lan...về Trung Quốc hoạt động với nhiệm vụ của đặc vụ Đệ Tam Quốc tế. Trở về Việt Nam lãnh đạo cuộc Cách mạng Tháng Tám 1945, thành lập nước Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa. Sau 9 năm kháng chiến, trận thắng Điện Biên Phủ đã đưa đến Hội Nghị Generva 1954, chấm dứt chiến tranh, tạm thời chia cắt hai miền ở vĩ tuyến 17 bên bờ sông Bến Hải, chờ cuộc tổng tuyển cử và những năm cuối đời trong căn nhà sàn cạnh Phủ Chủ tịch sống và làm việc như thế nào phác họa lại chân dung Hồ Chí Minh một cách trung thực và rõ nét nhất so với những cuốn tiểu sử Hồ Chí Minh đã xuất bản trong và ngoài nước.

Câu hỏi lớn nhất về Hồ Chí Minh trong cuốn sách đặt ra:

- Hồ Chí Minh là nhà yêu nước dân tộc chủ nghĩa chỉ vì hoàn cảnh đưa đẩy buộc phải theo cộng sản hay ông là người cộng sản chính thống, đặc vụ của Đệ Tam Quốc tế Cộng sản?
- Giá như tổng thống Harry S. Truman và Dwight David Eisenhower của Hợp Chúng Quốc Hoa Kỳ tiếp tục chính sách ủng hộ Hồ Chí Minh như tổng thống Franklin D. Roosevelt thì tình hình xã hội Việt Nam chắc đã đi theo khúc quanh lịch sử theo chiều hướng khác. Bởi vì những năm 1940s, Đảng Minh và chính phủ Hợp Chúng Quốc Hoa Kỳ đã giúp đỡ Hồ Chí Minh rất nhiều cả về vũ khí, khí tài cũng như huấn luyện binh sĩ cho Việt Minh, còn chính phủ Liên Xô hầu như không quan tâm đến tình

hình Việt Nam (vì quá xa xôi ?), hơn nữa Joshep Stalin còn bận rộn đấu đá trong nội bộ để củng cố vai trò độc tài trong Đảng và nhà nước, đồng thời lo xây dựng khối cộng sản Đông Âu sau Thế Chiến thứ II làm vùng đệm bảo vệ Liên Bang Xô-Việt. Còn Trung Quốc đang trong thời kỳ Nội Chiến, bị Quốc Dân Đảng bao vây, Đảng Cộng sản Trung quốc dưới sự lãnh đạo của Mao Trạch Đông buộc phải làm cuộc Vạn Lý Trường Chinh lên Diên An, tỉnh Thiểm Tây phía Bắc để tránh bị tiêu diệt. Trong một lần trả lời phỏng vấn nhà sử học Pháp Paul Mus, nói về sự lựa chọn giữa quân đội Tưởng và quân Pháp đóng ở Bắc Việt năm 1945 sau khi tước vũ khí quân phát xít Nhật, ông nói:

“It is better to sniff French shit for a while than to eat China’s for the rest of our lives.” (Thà ngửi cứt Tây một lúc còn hơn ăn cứt Tàu cả đời).

Bởi vì Hồ Chí Minh quá hiểu dã tâm của người bạn phương Bắc dù là chế độ Phong Kiến, Quốc Gia hay Cộng sản, nhưng họ đều giống nhau về tham vọng: bành trướng và xâm lược Việt Nam.

Thông qua mọi góc độ để tìm hiểu sự thật của một học giả Hoa Kỳ tài năng, giáo sư chuyên nghiên cứu lịch sử cận-hiện-đại Việt Nam và Trung Hoa của Trường Đại Học Bang Pennesylvania Hoa Kỳ, (The Pennesylvania State University), Prof. William J. Duiker, ông là người ngoại đạo, đứng ngoài cuộc, không thiên vị và không bị bất cứ áp lực nào, đã nghiên cứu và phác họa chân dung Hồ Chí Minh với ngọn bút tài hoa, sử dụng đầy đủ các gam màu cùng với các mảng sáng tối, dựng lên bức chân

dung khá chân thật về cuộc đời nhiều bí hiểm của Hồ Chí Minh. Giáo sư William J. Duiker kết luận:

“Có thể nói Hồ Chí Minh đã trở thành tù nhân do chính ông tạo ra, như một con ruồi kẹt trong chai, không có khả năng thoát khỏi logic nghiệt ngã của hệ thống sẵn sàng hy sinh cá nhân cho “những mục đích cao cả” của kế hoạch lớn.”*

(Perhaps the most that can be said is that Ho Chi Minh had become a prisoner of his own creation, a fly in amber, unable in his state of declining influence to escape the inexorable logic of a system that sacrificed the face of individuals to the “higher morality” of the master plan. p. 491)*

William J. Duiker nhận xét:

“Ngày nay, đã hơn ba thập niên sau khi ông qua đời, tộ sùng bái cá nhân Hồ Chí Minh vẫn tồn tại ở Hà Nội. Tộ sùng bái này chủ yếu làm chỗ dựa cho một chế độ tuyệt vọng tìm mọi cách duy trì tính chính đáng của mình khi tình hình đã thay đổi theo thời gian.”

(Today, three decades after his death, the state cult of Ho Chi Minh is still in existence in Ha noi, where is serves primarily as a prop for a regime desperately seeking to maintain its relevance in changing times. p.574)

Ông kết luận:

“Trong những năm gần đây, hầu như (các nhà lãnh đạo VN) chẳng ai làm gì để giải quyết nạn tham nhũng đang đe dọa nhấn chìm sự nghiệp cách mạng

trong sự giận giữ và bất bình đang dâng cao của nhân dân.”

(Little has been done in recent years to curtail the endemic level of official corruption that threaten to swamp the revolution in a rising tide of popular anger and resentment. p.575)

Nhưng dù sao William J. Duiker cũng không phải “người nằm trong chăn làm sao biết có rận hay không”, vì thế không thể không có những nhận xét thiếu chính xác khi đi tìm nguồn tư liệu lại do chính phủ cộng sản Việt Nam cung cấp. Phải chăng đó cũng là mặt hạn chế của tác phẩm mà ông đã bỏ biết bao công sức đi tìm sự thật.

Trong quá trình chuyển ngữ, chúng tôi có tham khảo sáu chương bản dịch của Việt Nam Thông Tấn Xã (VNTTX chỉ dịch sáu chương trong tổng số mười sáu chương). Để tránh “tam sao thất bản”, những tài liệu, sách báo do tác giả trích từ bản Việt ngữ rồi dịch sang Anh ngữ, trong khi chuyển ngữ chúng tôi cố gắng sưu tầm nguyên bản Việt ngữ thay cho việc dịch thuật để bạn đọc hiểu chính xác tác phẩm và tác giả. Thí dụ: Á Tế Á, Nhật Ký Trong Tù, Vừa Đi đường Vừa kể Chuyện, Những Mẫu Chuyện Về Hoạt Động Của Hồ chủ tịch...

Chúng tôi xin trân trọng giới thiệu với bạn đọc trong và ngoài nước bản dịch (đã được sự đồng ý của tác giả) Hồ Chí Minh-Chân Dung Một Cuộc Đời của học giả Hoa Kỳ, giáo sư William J. Duiker.

Lâm Hoàng Mạnh

Kinh thành London mùa Hạ 2014

Ghi chú:

*-Nguyễn văn: Nhựa hồ phách.

Bạn đọc muốn có sách xin liên hệ:

Nhà xuất Bản Nhân Ảnh

Mr. Lê Hân

Email: han.le3359@gmail.com

NXB Nhân Ảnh phát hành tháng 10-2014

Giá 25 Mỹ kim tập I

Giá 25 Mỹ kim tập II